

Guia docent de l'assignatura "Geometria lineal"**2011/2012**

Codi: 100095

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500149 Matemàtiques	777 Graduat en Matemàtiques	OB	2	1

Contacte

Nom : Joachim Kock

Email : JoachimChristian.Kock@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Per poder cursar amb èxit l'assignatura, l'alumne ha d'estar prèviament familiaritzat amb els conceptes i tècniques bàsiques de l'àlgebra lineal (corresponent a l'assignatura *Àlgebra Lineal* de primer curs): espais vectorials, aplicacions lineals, independència lineal, bases, coordenades i matrius, determinants, valors propis i diagonalització d'endomorfismes, producte escalar, bases ortonormals, etc.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura és una presentació de la geometria afí, la geometria euclidiana i les còniques i quàdriques, a partir de les eines que l'estudiant ha après en el primer curs del Grau, principalment en l'assignatura *Àlgebra Lineal*.

Els dos objectius generals són: d'una banda comprendre la geometria afí a partir de les seves pròpies regles de joc (comprensió sintètica), i d'altra banda saber utilitzar coordenades i àlgebra lineal per a resoldre problemes geomètrics.

Més específicament, és un objectiu que l'estudiant assoleixi maduresa en la manipulació sintètica i analítica de rectes, plans i hiperplans, dels conceptes afins de paral·lelisme i raons i dels conceptes mètrics de distància i perpendicularitat, així com de les transformacions que conserven aquests conceptes. En particular, l'estudiant haurà d'ésser capaç de diferenciar les propietats dels espais que són afins d'elles que són euclidianes.

Finalment, l'estudiant es familiaritzarà amb les còniques del pla i les quàdriques de l'espai i la seva classificació, mitjançant les propietats geomètriques i algebraiques.

Competències i resultats d'aprenentatge**1279:E01 - Comprendre i utilitzar el llenguatge matemàtic**

1279:E01.06 - Saber resoldre problemes geomètrics del pla i de l'espai.

1279:E01.07 - Classificar còniques i quàdriques i trobar els seus elements notables

1279:E02 - Identificar les idees essencials de les demostracions d'alguns teoremes bàsics i saber-les adaptar per obtenir altres resultats

1279:E02.02 - Saber resoldre problemes geomètrics del pla i de l'espai.

1279:E02.03 - Classificar les isometries del pla i de l'espai determinant el seu tipus i elements característics.

1279:E05 - Assimilar la definició d'objectes matemàtics nous, de relacionar-los amb altres coneguts i de deduir les seves propietats

1279:E05.08 - Operar amb punts, vectors, distàncies i angles en espais afins i euclidians així com amb els corresponents sistemes de referència, subespais i transformacions

1279:E09 - Utilitzar aplicacions informàtiques d'anàlisi estadística, càlcul numèric i simbòlic, visualització gràfica, optimització o altres per experimentar en Matemàtiques i resoldre problemes

1279:E09.08 - Classificar còniques i quàdriques i trobar els seus elements notables.

1279:E10 - Demostrar una elevada capacitat d'abstracció.

1279:E10.01 - Classificar les isometries del pla i de l'espai determinant el seu tipus i elements característics.

1279:E10.02 - Operar amb punts, vectors, distàncies i angles en espais afins i euclidians així com amb els corresponents sistemes de referència, subespais i transformacions

Continguts

Geometria afí. Definició d'espai afí i aplicació afí. Rectes. Translacions i vectors. Independència afí, bases i coordenades. Subespais afins (varietats lineals) i llurs equacions. Intersecció i suma. Raó simple, teoremes de Menelao i de Ceva. Propietats de les aplicacions afins i expressió en coordenades. Afinitats de la recta i del pla.

Geometria euclidiana. Complementes d'àlgebra lineal i del grup ortogonal. Definicions i primeres propietats. Distància entre varietats lineals. Moviments i llurs equacions. Classificació dels moviments de la recta, del pla i de l'espai.

Còniques i quàdriques afins. Definicions i exemples. Equacions. Centre. Cons i cilindres. Classificació de les còniques i de les quàdriques de l'espai.

Metodologia

L'assignatura disposa setmanalment durant el semestre de 2 hores de classe de teoria i 1 hora de problemes. A més hi hauran 4 sessions de seminari de 2 hores. És recomanable l'assistència a totes aquestes activitats.

Periòdicament l'estudiant rebrà llistes de problemes que ha d'intentar resoldre individualment o en grup. Alguns problemes són de naturalesa calculística i rutinària, altres més aviat teòrics i conceptuals. Com que és molt limitat el temps disponible a les sessions de problemes, és recomanable que l'estudiant com a mínim treballi tots els exercicis calculístics i rutinaris a casa, per poder concentrar-se als teòrics i conceptuals a l'hora de les sessions de problemes, per millor aprofitar del suport del professor. (Vegeu també més avall les indicacions de temps de dedicació.)

Descripció dels seminaris

Al llarg del semestre es realitzaran quatre sessions de seminari. Les tres primeres seran sessions de pràctiques d'aula i la quarta serà una pràctica d'informàtica.

A les pràctiques d'aula, els estudiants treballaran en petits grups la resolució d'uns exercicis amb l'ajut del professor. La primera pràctica no serà avaluada i es dedicarà a familiaritzar-se amb les nocions bàsiques i treballar tècniques d'expressió escrita. En les dues pràctiques següents es treballaran els exercicis durant una hora i quart, i al final de la classe els estudiants redactaran de manera individual els exercicis. Aquests exercicis redactats seran corregits pel professor de seminari i avaluats.

La quarta pràctica consistirà en l'estudi de còniques i quàdriques amb el programa Maple. Es realitzarà en parelles i constarà de dues parts. Primer de tot s'explicaran les comandes necessàries per poder assolir l'objectiu i després hi haurà exercicis que cada parella haurà de resoldre per poder contestar un qüestionari que s'haurà d'entregar al final de la sessió.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Problemes	13	0.52	1279:E01.06 , 1279:E02.02 , 1279:E02.03 , 1279:E09.08 , 1279:E10.02 , 1279:E10.01 , 1279:E05.08 , 1279:E01.07
Pràctiques	8	0.32	1279:E01.06 , 1279:E02.02 , 1279:E05.08 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E09.08 , 1279:E02.03 , 1279:E01.07
Teoria	27	1.08	1279:E01.06 , 1279:E01.07 , 1279:E02.02 , 1279:E05.08 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E09.08 , 1279:E02.03
Tipus: Autònomes			
Estudiar teoria	27	1.08	1279:E01.06 , 1279:E02.03 , 1279:E09.08 , 1279:E10.02 , 1279:E10.01 , 1279:E05.08 , 1279:E02.02 , 1279:E01.07
Fer problemes	39	1.56	1279:E01.06 , 1279:E05.08 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E09.08 , 1279:E02.03 , 1279:E01.07 , 1279:E02.02
Preparació als exàmens	24	0.96	1279:E01.06 , 1279:E09.08 , 1279:E10.02 , 1279:E10.01 , 1279:E05.08 , 1279:E01.07 , 1279:E02.02 , 1279:E02.03

Avaluació

Un examen final de qualitat excel·lent podrà compensar alguna deficiència en l'avaluació continuada.

(A la segona convocatòria, com que l'avaluació continuada ja no és possible, es farà un examen global tradicional.)

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen de recuperació	100%	4	0.16	1279:E01.06 , 1279:E01.07 , 1279:E02.03 , 1279:E02.02 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E09.08 , 1279:E05.08
Examen final	60%	4	0.16	1279:E01.06 , 1279:E01.07 , 1279:E02.02 , 1279:E05.08 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E09.08 , 1279:E02.03
Examen parcial	15%	1	0.04	1279:E01.06 , 1279:E05.08 , 1279:E10.01 , 1279:E10.02 , 1279:E02.02
Lliurament del seminari 2	10%	1	0.04	1279:E01.06 , 1279:E05.08 , 1279:E10.02 , 1279:E02.02
Lliurament del seminari 3	10%	1	0.04	1279:E01.06 , 1279:E02.02 , 1279:E05.08 , 1279:E10.02 , 1279:E10.01 , 1279:E02.03
Seminari d'eines informàtiques	5%	1	0.04	1279:E01.07 , 1279:E09.08 , 1279:E10.02 , 1279:E05.08

Bibliografia

J. Kock: Lliçons de geometria afí. 2011.

J. Kock: Apunts de geometria euclidiana. 2011.

J. Kock: Apunts de còniques i quàdriques. 2011.

M. Castellet i I. Llerena: Àlgebra lineal i geometria. Manuals de la UAB no.1, Bellaterra, 1998.

A. Reventós: Afinitats, moviments i quàdriques. Manuals de la UAB no.50, Bellaterra, 2008.

Bibliografia suplementària

M. Berger: Geometry I. Springer, New York, 1987.

A. I. Kostrikin & Yu. I. Manin: Linear Algebra and Geometry. Gordon and Breach Science Publishers, New York 1989.